

**Arstide residentuuriõppe vastavus WFME
rahvusvaheliste standarditele**

Aleksandr Michelson, PhD
Analüütik

Poliitikauringute Keskus Praxis
10.06.2019 Põhja-Eesti Regionaalhaigla

```
graph LR; A((Uuringu eesmärk ja metodoloogia)) --> B((Peamised järeldused)); B --> C((Poliitika-soovitused));
```

Uuringu
eesmärk ja
metodoloogia

Peamised
järeldused

Poliitika-
soovitused

Uuringu eesmärk

Eesmärk

Eesmärk oli esmakordselt süsteemselt ja erialade üleselt kaardistada Eesti ja teiste Baltiriikide residentuuri hetkeseis, kitsaskohad ja arenguvajadused.

Pakkuda välja lahendused, mis aitaksid kaasa residentuuri arendamisele

Metodologia

Maailma
Meditiinihariduse
Föderatsiooni
(WFME)
ülemaailmsed
kvaliteedistandardid

residentuuriõppe õiguslikud ja
korralduslikud aspektid

residentuuriõppe kvaliteet

hindamine ja tagasiside residentuuris

teadustöö roll arstide residentuuriõppes

Meetodid

Olemasolev teave

- dokumentide analüüs
- kirjanduse ülevaade

Uute andmete kogumine

- veebiküsitlus
- kirjalikud päringud
- individuaalsed ja fookusgruupiintervjuud
- kohalikud seminarid

Standarditele vastavuse hindamine

- numbriline hindamine ja kvalitatiivne argumentatsioon

Soovituste koostamine

A top-down view of various medical supplies arranged on a light grey surface. On the left, there are two pairs of surgical forceps and several scalpels of different sizes. In the center, a syringe with a needle is placed on a clear plastic tray. To the right of the tray is a small white jar and a larger jar with a lid. Further right is a clear plastic IV drip chamber. On the far right, a stethoscope is laid out. In the foreground, a clipboard with a white sheet of paper titled 'DAILY REPORT SCHEDULE' is visible. The paper has a section for 'PATIENT NAME' and a grid for recording data. The text 'Peamised järeldused' is overlaid in the center of the image.

Peamised järeldused

DAILY REPORT SCHEDULE

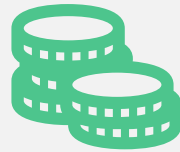
+

PATIENT NAME

Tugevused

residentuuriõpe on suhteliselt lihtsalt reguleeritud

riiklik rahastus

residentuuri kestuse selgus

Kitsaskohad

residentuuriõppe raamdokumentide ebaühtlane rakendamine baasasutustes

residendi pädevuste hindamine

ebajärjepidev või ebapiisav pehmete oskuste ning teadusliku argumenteerimise ja metoodika õpetamine

juhendamise ebaühtlane kvaliteet

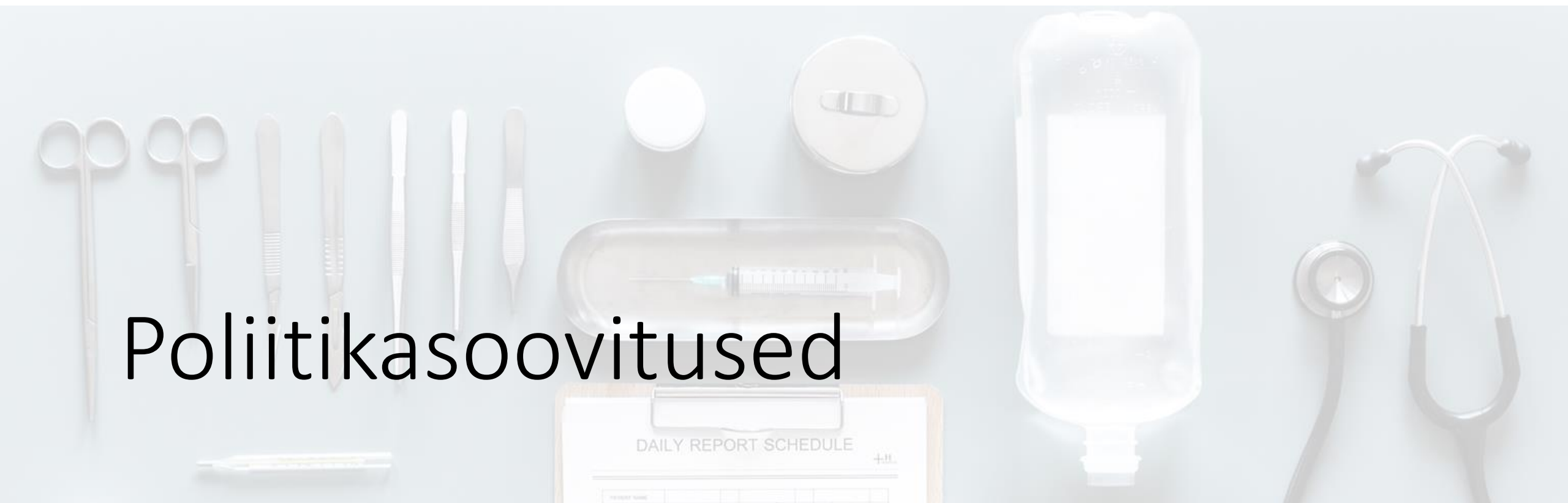
piisava ja regulaarse tagasiside sh arengut toetava hindamise puudumine

Residentuuriõppe korraldus on baasasutuste, osakondade ja erialade lõikes erinev.

Residentuuriõpe vastab täielikult vaid mõnele rahvusvahelisele standardile.

Kokkuvõtvalt

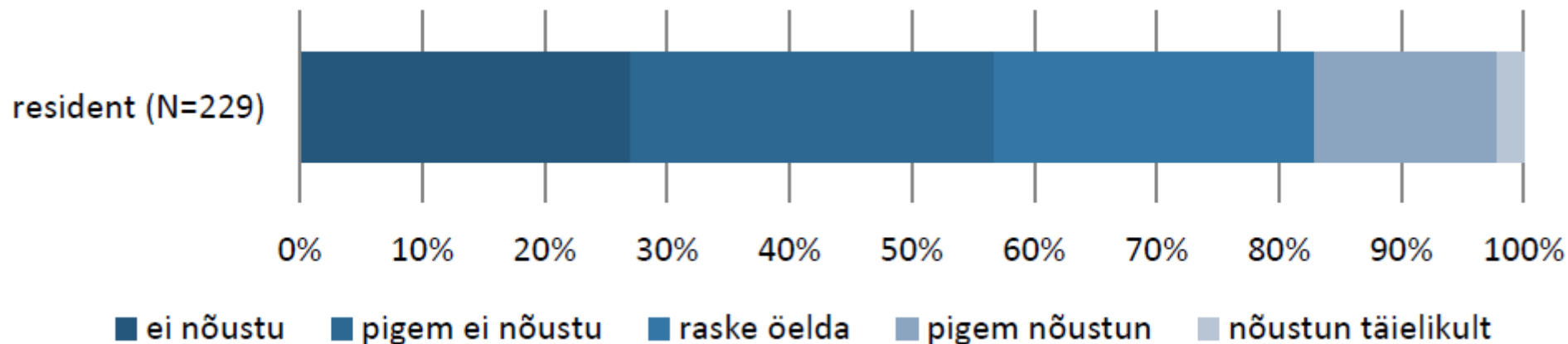
Poliitikasoovitused

1

Luua residentuuriõppe miinimumstandardid

VÄIDE: Residentuuri baasasutused on juhendamise kvaliteedi taseme poolest ühtlased

Tase on ebaühtlane mitte ainult baasiti vaid ka individuaalsete juhendajate vahel on väga suured erinevused. (resident)

2

Kehtestada residentuuriõppe programmide ajakohastamise riiklik süsteem

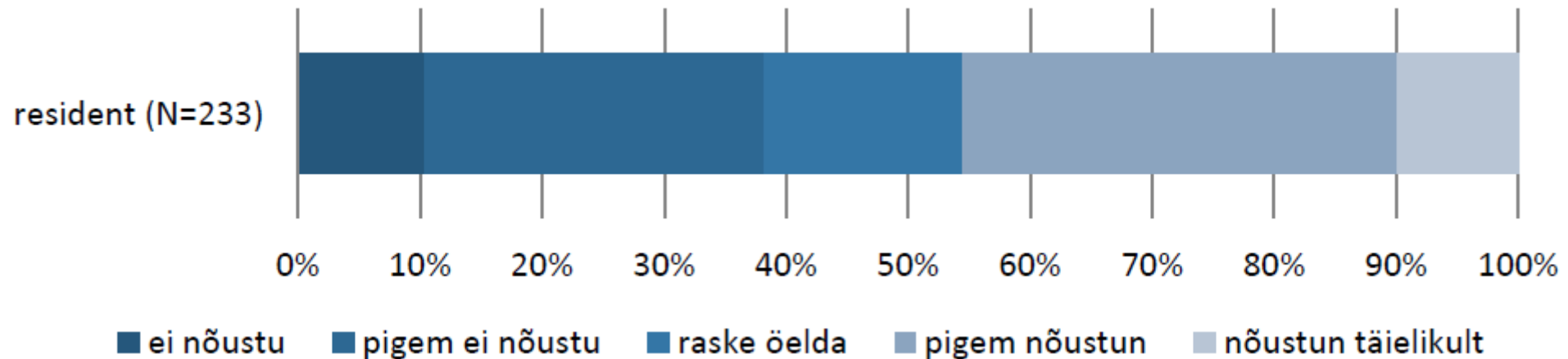
7	NOMINAALNE OPPEAEG	4 aastat
8	ÕPPETÕO VORM	Päevane õpe
9	ÕPPETÕO KEEL	Eesti keel
10	ÕPIVÄLJUNDITE SAAVUTAMISEKS VAJALIKUD TEISED KEELED	erialakirjanduse lug
11	ÕPPEKAVA VERSIOON	2011 1
12	KINNITAMINE	1. Teaduskonna nõu 2. Ülikooli nõukogu
13	VASTUVÕTUTINGIMUSED	1. Residentuuri registreeriti ja kes on lõ a. Tar arsti- v hiljem; b. Tar immatr 1997/19 c. kel 2. Konkursitir

Allikas: ühe eriala residentuuri programm

3

Muuta residentuuriõpe residendikeskseks

VÄIDE: Residentuur on korraldatud viisil, mis arvestab minu individuaalsete soovide ja vajadustega

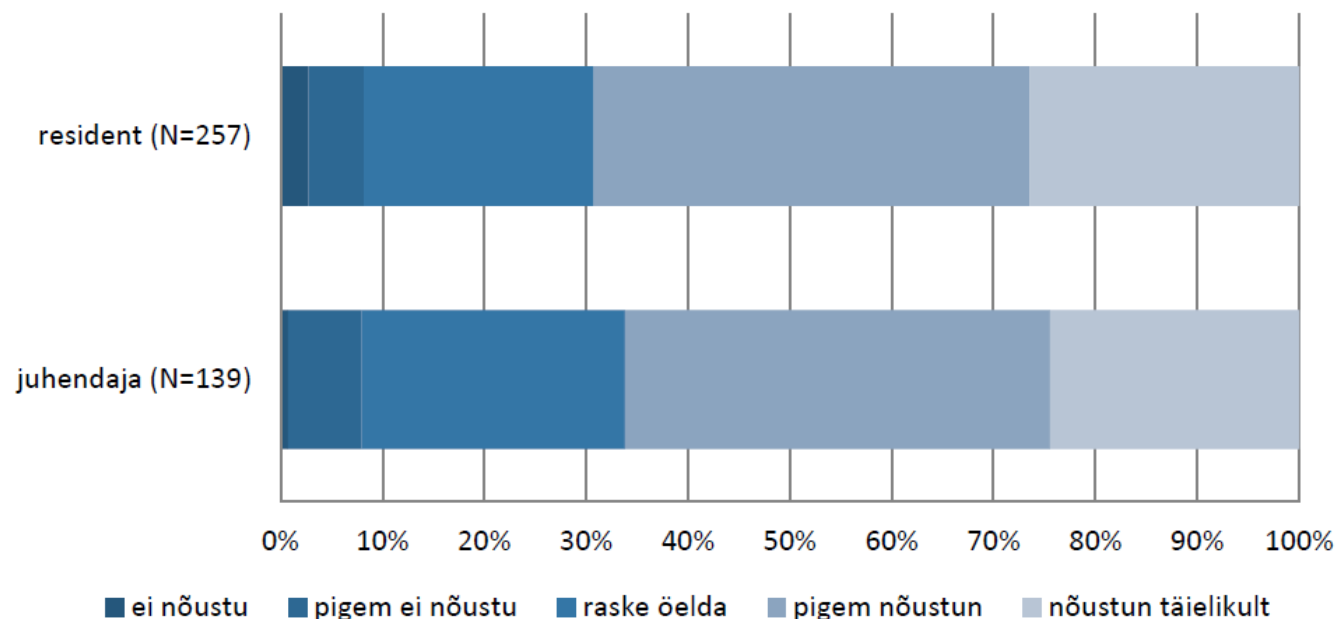

Siiani olen oma tsüklid suures osas oma soovide järgi saanud kujundada. (resident)
Minu individuaalne soov ja vajadus on see, et kedagi huvitaks ka, kas ma residendina arenen või lõpetan residentuuri samal tasemel nagu sinna sisse astusin. (resident)

4

Tagada residentuuri vastuvõtmisel läbipaistvus

VÄIDE: Residentide valikuprotsess on läbipaistev ja õiglane

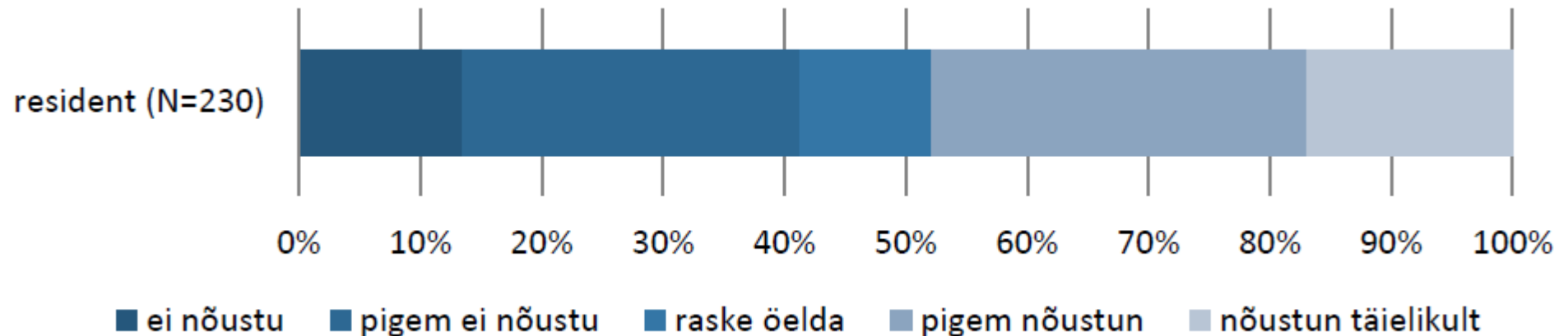

Oleneb erialast, osadel erialadel lähtutakse üksnes sisseastumistesti tulemustest, teistel eelistatakse nt doktorantuuri läbinud inimesi, kohati mängivad rolli isiklikud sümpaatiad. (resident)

5

Pöörata rohkem tähelepanu soolisele võrdõiguslikkusele

VÄIDE: Ma ei ole residentuuri vältel kokku puutunud olukorraga, kus mind või kaasresidente koheldakse tööandja või juhendajate poolt ebavõrdselt või rikutakse muul viisil minu või teiste õiguseid

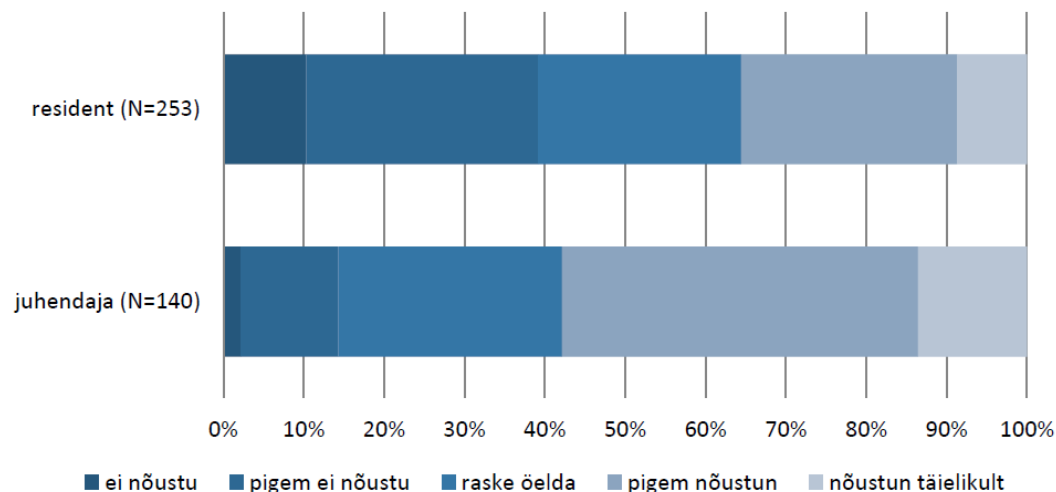

Mulle on öeldud „[...]”, mitte nimega. Assisteerimisel pakutakse välja, et ikka võiks mees resident konksu hoidma minna, sest nad on tugevamad. (resident)

7

Lisada residentuuriprogrammidesse pehmete oskuste süstemaatilist arendamist

VÄIDE: Residentuuri vältel käsitletakse arsti professionaalsusega seonduvaid aspekte: oskused elukestvaks õppeks ja kompetentsuse hoidmiseks, eetiline käitumine, altruism, empaatia, kaasinimeste teenimise oskus, eetikakoodeksite järgimine, patsiendiohutus

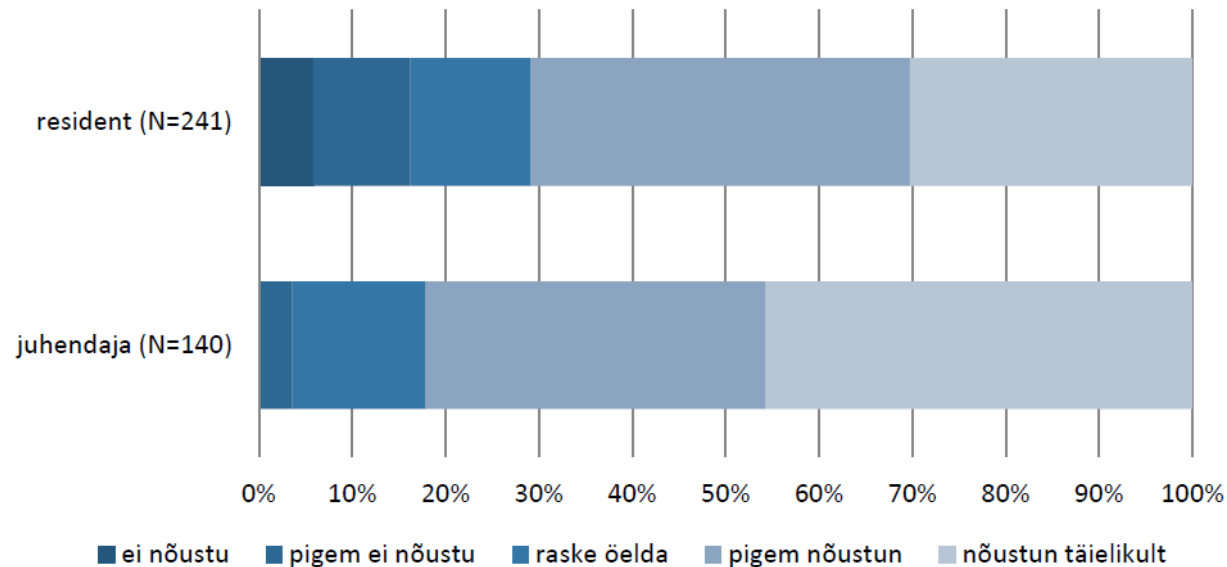
Eelnimetatud teemasid residentuuri jooksul süstemaatiliselt ei käsitleta üldse. (juhendaja)

Minu arvates suures osas need aspektid on arenenud juba enne arstiteaduskonda sisseastumist. Alustada nende arendamist residentuuris on liiga hilja. Igal juhul sihipäraselt neid keegi ei arenda, aga töö käigus mõned eetika/professionaalsuse aspektid arenevad ja muutuvad selgemaks või tõhusamateks. (juhendaja)

9

Tagada kõigile residentidele juurdepääs ülikoolide raamatukogudele ja andmebaasidele

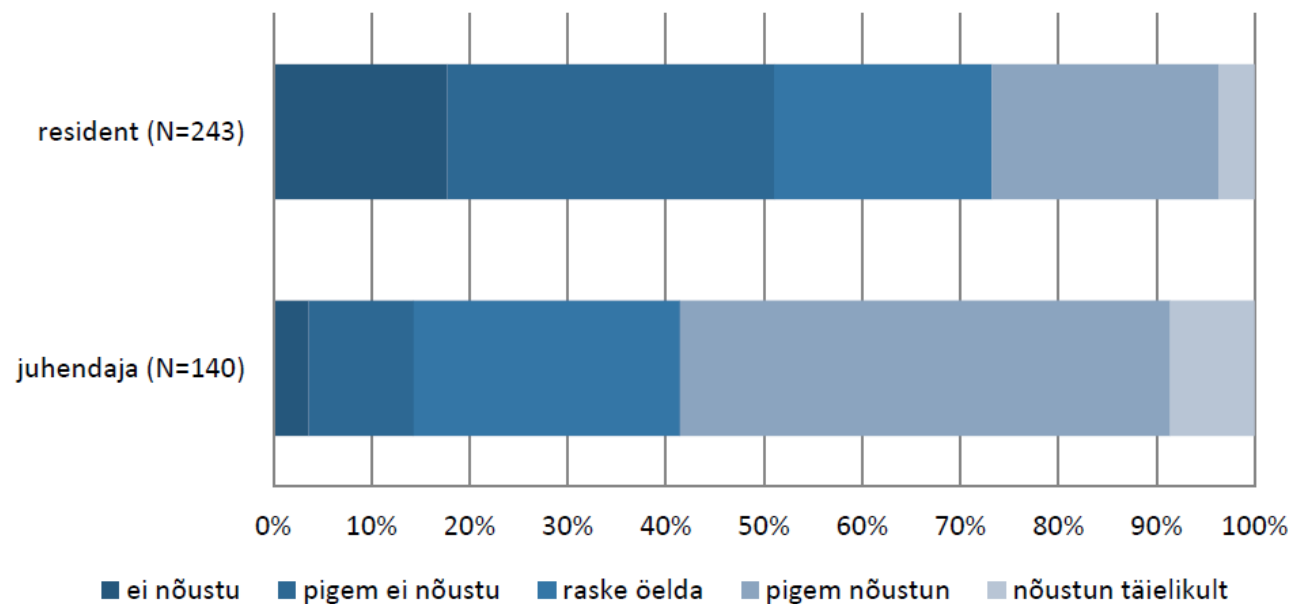
VÄIDE: Mul on/residentidel on hea ligipääs erialasele teaduskirjandusele

*Sõltuvalt residentuuribaasist. Tartu Ülikooli Kliinikumis on ligipääs ülikooli andmebaasidele. Tallinnas residentuuritsükleid tehes seda kahjuks ei ole.
(resident)*

Luua igakülgse tagasiside süsteem ja muuta see avalikuks

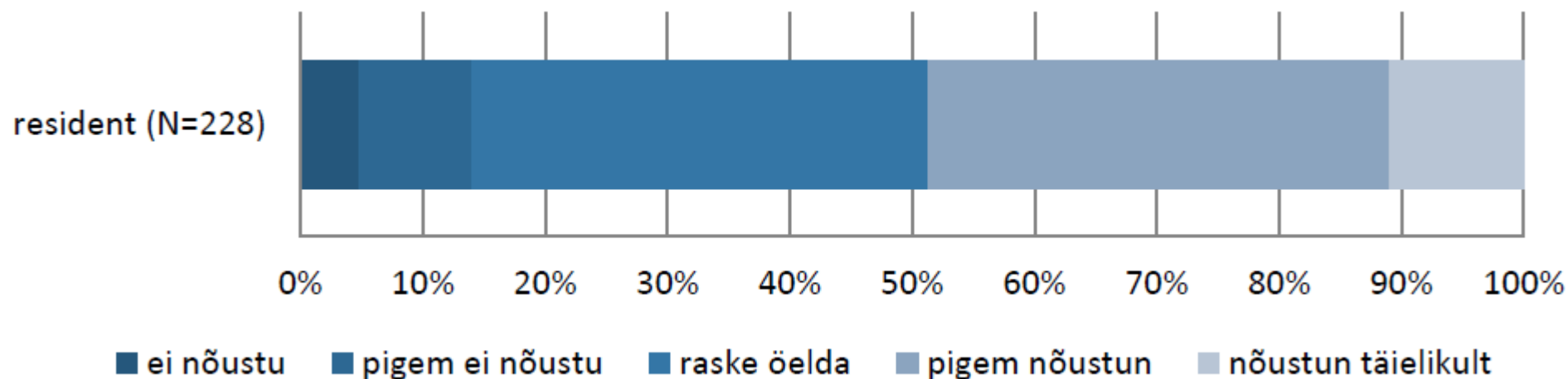
VÄIDE: Residentid saavad residentuuri vältel piisavat tagasisidet kujul, mis toetab nende arenemist professionaalseks arstiks

*Sageli kirjutame ka juhendajate hinnangud enda kohta ise. (resident)
[...] praegu on tagasiside enamasti formaalne. [...]. (juhendaja)*

Töötada välja igakülgse hindamise meetodid

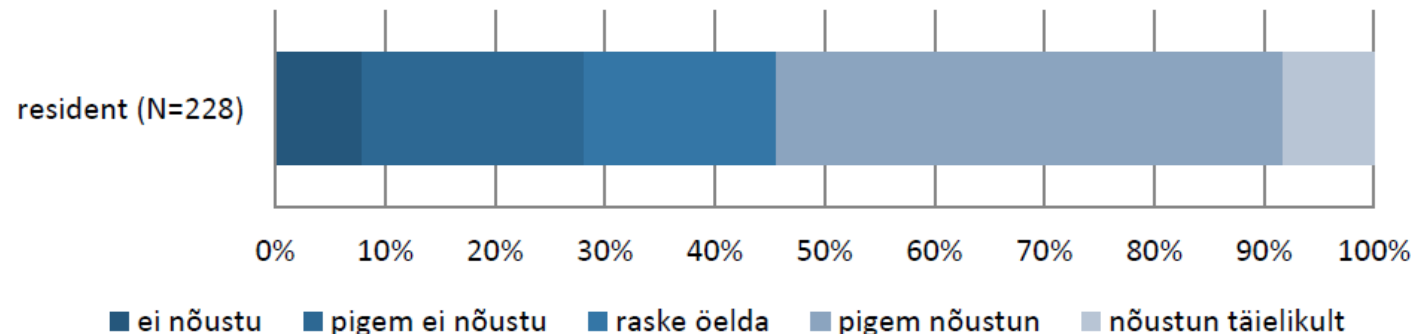
VÄIDE: Minu ja kaasresidentide teadmiste, oskuste ja hoiakute hindamine on toimunud õiglaselt, läbipaistvalt ja kooskõlas kavandatud õpitulemuste ja rakendatud juhendamismeetoditega

Ainuke hindamine toimus lõpueksamil, mis iseenesest oli ok, kuid küsiti ikkagi suhteliselt suvalisi asju. Ülejäänud 4 aasta jooksul ei toimunud mingisugust hindamist. Kunagi pole tegelikult hinnatud hoiakuid. (lõpetanu)

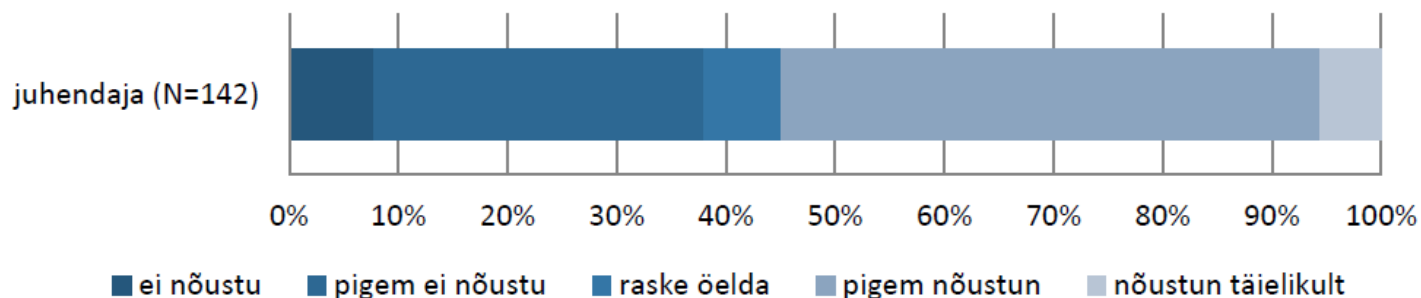
Süsteemselt korraldada juhendajate aega töö ja juhendamise vahel

VÄIDE: Residentuurijuhendajatel on/oli minu jaoks alati piisavalt aega.

Suure töökoormuse tõttu jääb juhendajatel residentidega tegelemiseks sageli vähe aega. (resident)

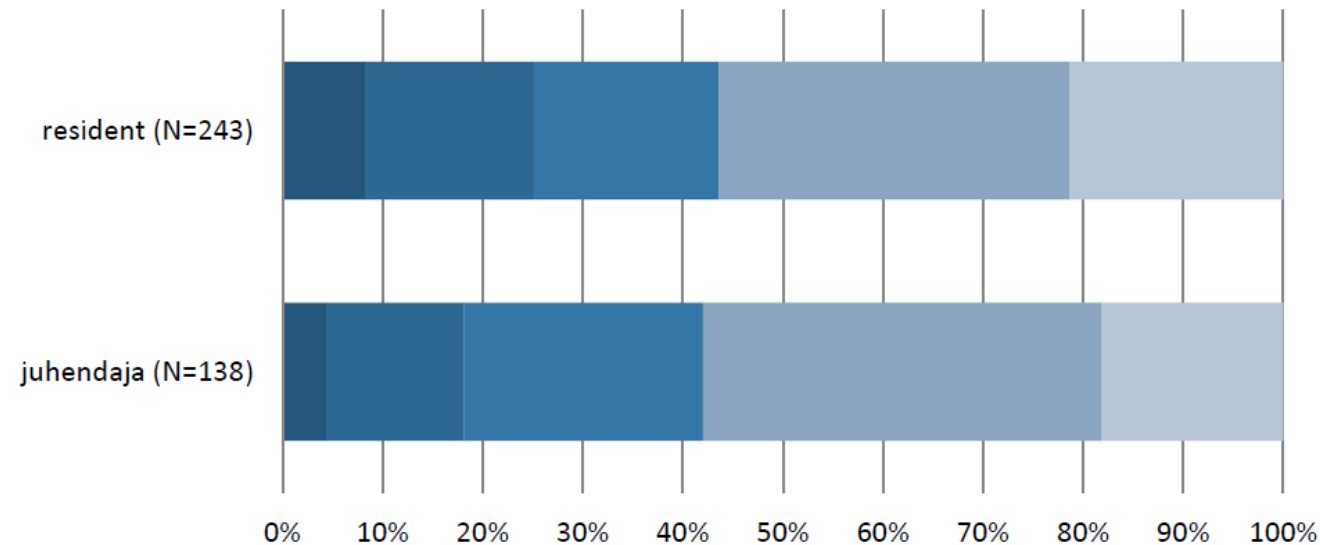
VÄIDE: Minu töö on korraldatud viisil, mis võimaldab tegeleda piisaval määral nii residentide juhendamise, tervishoiuteenuste osutamisega ning ka uute teadmiste omandamisega.

Töö on ikka väga pingeline ja koormus suur. Juhendajaks saab olla kiire inimene, kes suudab kõigega toime tulla. (juhendaja)

Tagada, et kõik residentid omandavad residentuuriõppe käigus teadustöö oskused

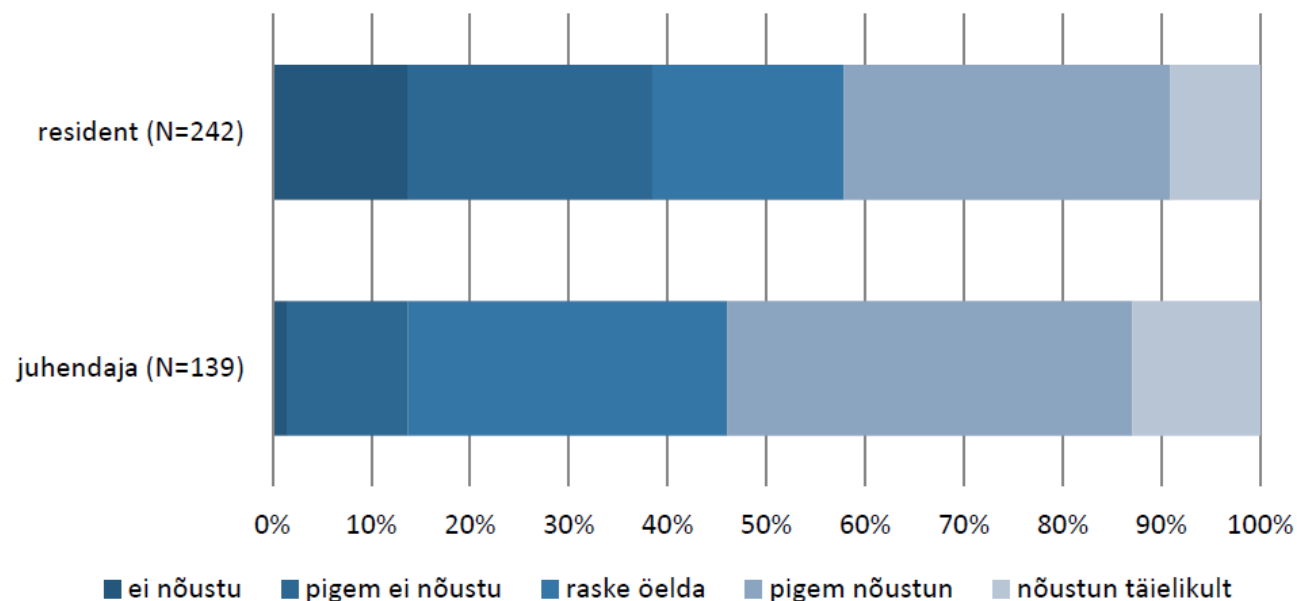
VÄIDE: Minu eriala residentuuris on kesksel kohal teaduslik lähenemine, käsitlemist on leidnud meditsiiniline uurimistöö, sh kliiniliste uuringute ja kliinilise epidemioloogia alused.

Nõustun väite esimese osaga. residentuuri käigus pigem meditsiinilise uurimistöö aluseid ei käsitleta. (resident)

Tagada residentidele korralikud töötingimused, sealhulgas psühholoogiline tugi

VÄIDE: Residentuuriõpe on korraldatud viisil, mis hoiab residendi vaimset ja füüsilist tervist

Residentuuri ajal võetakse sinust viimast ning eriala tsüklites on tööpäevad tihedalt tööd täis. Kui on vaja lugeda ravijuhendeid või artikleid, siis see tuleb oma vabast ajast. (lõpetanu)

16

Panna rohkem rõhku õppimisele
tervishoiuteenuste osutamise käigus

13

Võtta kasutusele residentide mentorluse
süsteem

6

Teha kogu teave residentuuri kohta avalikult
kättesaadavaks

8

Vaadata residentuuriõppe programmid läbi,
pidades silmas kõiki WFME standardeid

**Parimad lahendused peituvad kõigi
osapoolte süsteemses ja hästi läbimõeldud
koostöös**

**Arstide residentuuriõppe vastavus WFME
rahvusvahelistele standarditele**

<http://www.praxis.ee/tood/arsti-residentuuri-hindamine/>